

„Mělník je další místo, které jsem přitiskl k srdci!“

ROZHOVOR - JAROSLAV SCHNERCH

(*1943 v Olomouci, žije v Praze)

Středoškolský pedagog. Zabývá se nejen poezií, ale i prózou a dramatickými texty. Věnuje se též novinářině, působí v literárních porotách, provozuje cvičení tai-chi pro zdraví, sebeobranu a duchovní růst. Publikoval již v mnoha sbornících, vydal 27 básnických sbírek.

- Jardo, známe se pomalu čtvrt století a přesto jsem ti nepoložil řadu otázek, na které bych chtěl od tebe znát odpovědi. Snad to tentokrát napravím. Jako rodák z úrodné Hané jsi se ocitl v Praze. Jak se to stalo? Jak dlouho již žiješ v našem hlavním městě?

Zcela banálně. Objevila se dívčina jako květ, neviděl také krásy svět. Zkrátka vše vyřešila svatba. Zajímavý je fakt, že jsem po Praze vůbec netoužil. Na prvním místě stálo vždy město Olomouc. Město milované, zářící, prostě úžasné. Prvním rokem jsem dojížděl z Přerova vlakem, potom jsem se nastěhoval. Poté to bylo Brno, které mě seznámilo s pantomimou. Dvakrát jsem tu absolvoval letní školu pantomimy. Když jsem se proboujel mezi elitu, přiletělo psaníčko. Povolávací rozkaz. Ke konci cvičení mne na Slovensku operovali. Doma v Přerově jsem cvičební úbor schoval navždy.

- Nestýská se ti po rodném kraji?

Přišel památný rok 1980! Svatební den. Odstěhování do Prahy, byl tak říkajíc záhul. Jen cesta z domu do školy trvalo devadesát minut. Metro se teprve stavělo. To bylo výživné. A když jsem zjistil, co nemá ves Liboc oproti městečku Přerov, omdlel jsem. Ani ta příroda nic moc. Do roka se narodil syn, přestěhovali jsme se na Prahu 8.

- V tvém curriculum vitae jsem se dočetl, že jsi holdoval vždy pohybu

(folklorní tanec, pantonyma, jóga a tai či). Jak jsi se k těmto aktivitám dostal? Jak moc tě ovlivnily či ovlivňují v životě?

Nebudu zapírat, divadlo pro mě bylo had z ráje. Uštknul moc už dávno. Preparoval mě, polehával u mých nohou, potil se, pokoušel se vytáhnout bolestivé třísky z krajiny srdeční. Rozhodl jsem se vystudovat obor dramaturgie na Lidové konzervatoři SKKS Praha 5. Nakonec jsem zvládl čtyři kurzy LK a začal hrát divadlo. Otevřel se mi svět. Přestal jsem být náplavka, také jsem se zbavil hanáckého přízvuku. V souboru Esence jsem objevil magii divadla. Navíc jsem přičichl k novinářině. Jako dlouholetý porotce v recitačních i literárních soutěžích jsem objevil i jiné cesty k poezii. Jóga byla u všech mých činností všude přítomná. V mládí jsem ji cvičil usilovně. Býval jsem čilá rybka.

- Celý život jsi prožil ve školství. Nelákala tě jiná povolání? Nebo to byla jasná volba již od dětství?

To je jasné, že mě lákalo leccos. V roce 1988 jsem se dostal na ONV, abych se popral s funkcí inspektor kultury Praha 8. Po sametové revoluci jsme všichni ze svých funkcí vystoupili. Uchytil jsem se na velitelství železničních vojsk. Tři roky trvala má další proměna. Jenže Čechy a Slovensko jsme si definitivně rozdělili. Pochopil jsem, že nastala doba návratu. Takže přišel můj návrat do školních lavic a já šupajdil zpět.

- Jako středoškolský profesor jsi poznal mnoho mladých lidí. Často se naříká nad novou generací. Jak to vidíš ty?

„O čem nelze mluvit, o tom je třeba mlčet.“ (Ludwig Whitgen Stein)
Neučil jsem dost dlouho. Navíc v současné době je praxe na každém školním zařízení dost jiná. Ty nářky nad mladou generací budou pravdivé. Všeobecně je známé, že současní mladí téměř nečtou.

- Často jsi zasedal v porotě soutěží. Ovlivnilo porotcování tvoji tvorbu?
Ptáš se, jak člověk probudí vyčerpaná a spící slova? Různě. Ale porotcování neovlivnilo mou tvorbu.

- V Praze je hodně příležitostí, ale taky hodně autorů. Co ty na to?

To je pravda. Teď jsem se dočetl, že umělec nemá klid, stále se musí srovnávat se svými nejistotami, plýtvat silami, falzifikovat své štěstí i neštěstí. Také se psalo, že dílo vzniká ze záliby v sebezničení, že buduje se na úkor života.

- Na různých akcích jsi jistě osobně poznal řadu zajímavých autorů herců, osobností. Na koho rád vzpomínáš?

Těch jmen je dost. Ale nejsilnější vjemy zanechaly osobnosti Jiří Hraše,

výtečný znalec slova, Mirek Kovářík, skvělý recitátor a doktorka Ryšánková.

- Máš sbírky a autory, ke kterým se rád vracíš?

Samozřejmě, ale to bych popsal desítky jmen.

- Dokázal bys recitovat svoje verše bez přípravy a papíru?

Blázníš? Publikoval jsem v řadě almanachů a sborníků. Samostatně jsem vydal 27 básnických sbírek.

- Víím, že rád jezdíš do Mělníka. Nakonec se tam každoročně na podzim setkáváme. Napsal jsi o městě sbírku „V krajině srdce soutok.“ Čím je pro tebe Mělník?

Viz Labe pod Mělníkem / Lod'ky stulené ke kamenné zdi/ zažihají v člověku/ vzpomínky na první kopřivku/

Mělník je další místo, které jsem přitiskl k srdci. Vyšla mi sbírka „V krajině srdce soutok aneb Mělnický rok.“

- Jak se díváš na různé organizace literátů? Má smysl se sdružovat?

Mladí lidé by se měli sdružovat.

- Jak dlouho se s veršem trápíš, než jej pustíš do světa? Zapisuješ si postřehy na papírky? Nebo tvoříš „na první dobrou?“

Inspirace je všude kolem. Stačí se dívat, naslouchat.

- Na čem v současné době pracuješ? Chystáš nějakou sbírku?

Letos už nic nechystám, snad příští rok.

- Co bys ještě chtěl v životě stihnout?

Těžko říct!

JAROSLAV SCHNERCH - DARY

Město mne váhavce
vybídlo ke schůzce
jako rozjitřený poutník jsem čekal
nad soutokem řek
a prosil o přízeň

Vltava předvedla kaskádu smíchu
Labe nabídlo kurážná slova
a vítr taškář
dávňý říční přítel

rozprášíl mou slabost
a se souhlasem vinic
mi velkoryse požehnal

běž ochutnat naši révu
a převezmi konečně dary města
umění obejmout
i zachovat věrnost
(ze sbírky V krajině srdce soutok)